

Nya tänder fick Elisabeth att le igen

De flesta av oss tycker att det är ganska jobbigt att gå till tandläkaren.

Inte nog med att det känns obehagligt och kanske gör ont, det kostar en hel del också. Men vi går i alla fall regelbundet och ser till att tänderna är hela och vita.

Så finns det de som har panisk skräck för tandläkaren. Då hjälper ingenting, inte ens svår värk eller risken att allatänder lossnar.

Elisabeth Ekberg, 45, tillhörde den senare kategorin.

- Till slut hade jag ständig värk. Jag kunde inte äta annat än mjukt bröd och annat lättuggat, jag sov urdåligt på nätterna. När jag pratade eller skrattade höll jag handen för munnen eller gjorde en konstig grimas så att det inte skulle synas att jag saknade någratänder. Och jag vräkte i mig värktabletter.

Det låter överkligt när Elisabeth berättar om sitt lidande. Hon ser solbränd och fräsch ut och har nära till både leenden och skratt. Allatänderna är på plats. Dessutom har Elisabeth ett tufft jobb, hon kör långtradar inom hela Norden.

Skulle hon ha lidit av tandläkarskräck?

- Det började när jag var riktigt liten, innan jag börjat skolan, berättar Elisabeth. Jag var hos en tandläkare där jag bodde i Farsta och skulle få en bedövningsspruta. Tyckte han. Men det tyckte inte jag, jag skrek och gormade och till slut gömde jag mig under tandläkarens skrivbord. Jag var hysterisk. Till slut tvingades jag ner i tandläkarstolen och fick sprutan. Efter det ville jag aldrig mer gå till tandläkaren, inte i skolan, inte sedan heller. Några försök gjorde jag under årens lopp men det blev bara ett besök per tandläkare, efter undersökning och röntgen gick jag aldrig mer tillbaka.

Till slut mådde Elisabeth mycket dåligt. Hon hade ont jämt, jämt och ville helst att någon skulle dra ut alla hennes tänder, allt för att slippa lida mer. Dessutom hade hon inga pengar till dyra tandläkarbesök. En gammal borgensförbindelse spökade och gjorde att hon inte kunde gå till en bank och låna pengar. Elisabeths syster tyckte nu att var dags att göra något radikalt och hon bad deras pappa om ett lån för Elisabeths räkning. -| Jag hade följt med en kompis som led av tandläkarskräck till Narkoskliniken på Söder där man bland annat kunde få lustgas. Nu tog jag reda på att kliniken flyttat till Marieberg och så satte jag mig ner och skrev ett brev till tandläkare Sture Friedner där jag berättade allt om minatandproblem. Jag fick en tid hos honom i slutet av sommaren 2000.

Jag var förstås livrädd när jag gick dit. Så fort jag träffade Sture slappande jag av, han ingav ett sådant förtroende, säger Elisabeth och ser glad ut. I dag, fyra narkosbehandlingar, 58 000 kronor och 10 kilo senare, lever Elisabeth ett nytt liv utan värk och elände.

- Det har kostat mycket pengar, men det har det förstås varit värt, självklart. Samtidigt tycker jag det är hemskt att det ska vara så dyrt att sköta tänderna. Många struntar i att gå till tandläkaren eftersom de inte har råd att betala, tycker Elisabeth och fortsätter:

I dag mår hela jag så mycket bättre. Jag har gått upp 10 kilo eftersom jag kan äta ordentligt. Ingen värk, inga värktabletter mer, det känns fantastiskt! ./.

Ammi Bohm
Expressen Magasinet 30/2002